

kommunale Mellem- og Realskoler, nemlig 63,700 Kr., hvortil saa komme disse 1,500 Kr. til Skelskør Skole. Det hedder i Motiveringen af Ændringsforslaget, at Skelskør skal have disse 1,500 Kr. „i Lighed med“, hvad der ydes andre Kommuner til lignende Skoler. Men Ulykken er, at der ikke er til at opdage nogen Lighed med noget i denne Sag. Det samlede Tilskud paa Finansloven ydes nu til 35 Købstadskoler foruden til 4 andre Mellem- og Realskoler, og det ydes i højst ulige Portioner. Saaledes faar f. Eks. Kalundborg By til sin kommunale Mellem- og Realskole 800 Kr., Skelskør skal have 1,500 Kr., Marstal faar 2,000, Hjørring 3,000, Thisted 4,600 Kr. Jeg nævner blot disse Tal, for af dem vil det fremgaa, at det er umuligt at begribe, efter hvilke Regler disse Penge fordeles, hvorfor Tilskuddene skulle være af saa ulige Størrelse. Der er overhovedet ingen Regel, ingen Plan, ingen Lighed i hele denne Sag. Derfor have vi fra Socialdemokratiets Side adskillige Gange draget den frem. Det, vi ønske, er at faa Sagen i sin Helhed tagen op til Revision, saa at der kunde komme virkelig Plan, virkelig Lighed i Fordelingen af disse ret betydelige Statsmidler. Der kan nævnes Byer med kommunal Mellem- og Realskole, som slet ingen Understøttelse faa i dette Øjemed fra Statens Side, f. Eks. Roskilde, endvidere Frederiksberg og København, som bringe betydelige Ofre for deres kommunale Mellem- og Realskoler. Hvis det saa endda var saadan, at de Byer, man understøttede med Statens Penge, bød noget særligt for Befolkningen, at de f. Eks. gav fri Adgang til de kommunale Mellem- og Realskoler for alle Kommuneskolens Børn. Men det er ikke Tilfældet, for disse Byer tage ofte ret betydelige Skolepenge, 6—8 Kr. om Maaneden. Og naar det er Tilfældet, blive disse Tilskud egentlig Tilskud til Overklassens Børn i disse Byer, for saa vidt man kan tale om en Overklasse, f. Eks. i Skelskør og Marstal, det bliver i hvert Fald et Tilskud til den bedre stillede Del af B. folkningen. Vi ønske, som sagt, at Sagen maa blive tagen op til Revision, for at der kan blive Plan og Mening i det hele. Ret beset er der vel ingen Grund til at yde disse Tilskud, for i det Øjeblik disse Mellem- og Realskoler gaa over fra at være private til at være kommunale, ville Lærerne faa Tilskud efter Lærerlønningssloven, nemlig Alderstillaag, efter som de rykke op, saa at vi kunne sige, at disse Byer have et Fortrin fremfor alle andre Byer.

Jeg vil henlede Opmærksomheden paa en Skole, som er omtalt i Betænkningen, nemlig den saakaldte Friskole paa Landet. Det vil erindres, at efter Skoleloven af 27. Maj 1908 blev Tilskuddet til Friskolerne paa Landet og til de Skoler i Købstæderne, som kunne sidestilles med dem, de saakaldte Friskoler, forhøjet. Men der blev stillet den Betingelse for dette Tilskud, at der i disse Skoler skulde føres en Forsømmelsesprotokol, saa at man kunde se, hvor meget Børnene forsømte og af hvilke Grunde. Nu have vi fra socialdemokratisk Side i Aar foranlediget afsendt en Spørgeskrivelse til Ministeriet for at faa Oplysning om, hvad disse Forsømmelsesprotokoller udviste. Men vi have faaet det nedslaaende Svar, at disse Forsømmelsesprotokoller vel ere blevne førte, men de ere blot blevne foreviste Skolekommissionen, da den aarlige Eksamen blev afholdt, ellers kendte Ministeriet ikke noget til deres Indhold. Det har ikke været Mening, da denne Bestemmelse blev indsat i Loven. Det var netop Mening, at Myndighederne, navnlig Rigsdagen, vilde være i Stand til at udøve en Kontrol med Forsømmelserne ved de saakaldte Friskoler. Der er ofte fra flere Sider rettet Angreb paa disse Skoler. Man har sagt, med hvor megen Berettigelse skal jeg ikke udtale mig om, at det var en Slags Skulkeskoler, hvor Børnene kunde forsømme Undervisningen. Og det forekommer mig underligt, at disse Skoler, naar de vide, at disse Protokoller skulle føres, ikke sørge for, at Protokollerne kunde komme til vort Kendskab, og jeg vil haabe, at Ministeriet vil gøre disse Skoler bekendt med, at Tilskuddet fra Staten er betinget af, at man kan føre en Kontrol med Børnenes Skolegang.

Spørgsmaalet om de 6 Kirker, som vor Seminariefond ejer, har været til Behandling i Finansudvalget. For 2—3 Aar siden blev Spørgsmaalet rejst af Socialdemokraterne, ikke alene vedrørende Seminariekirkerne, men ogsaa vedrørende Domænekirkerne, Universitetskirkerne og Sorø Akademis Kirker. Vi ønskede den Gang, at alle disse Kirker, som Staten direkte ejede, maatte blive overladte til Menighederne. Det viser sig nemlig, at Statskassens Udgifter gennemgaaende betydeligt oversteg de Indtægter, som Kirkerne gav. Det er ret naturligt, at Menighederne, naar man har Staten til Kirkeejer, stille større Krav om Kirkens Reparation og Forbedring, end man vilde gøre overfor en privat Kirkeejer, eller hvis Sognet selv var Kirkeejer. Jeg er ellers Tilhænger af Statsdrift, men ikke